અગ્ર સચિવશ્રી, પંચાયત, ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગની ચેમ્બરમાં આવાસ યોજના અંગે રજૂઆત અન્વયે તા.૧૯.૫.૨૦૦૯ના રોજ મળેલ બેઠકની કાર્યવાહી નોંધ.

સદરહુ બેઠકમાં નીચે મુજબના અધિકારીશ્રીઓ હાજર રહેલ હતા.

૧. શ્રી વરેશ સિંહા,
અગ્ર સચિવશ્રી, પંચાયત, ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ

૨. શ્રીમતી રીટા તેવટીયા,
અગ્ર સચિવશ્રી અને કમિશ્નરશ્રી, ગ્રામ વિકાસ વિભાગ

૩. શ્રી પી.કે. તનેજા,
સચિવશ્રી, સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ

૪. શ્રી વિપુલ મિત્રા,
વિકાસ કમિશ્નરશ્રી

૫. શ્રી શામજીભાઈ પટેલ,
સંયુકત સચિવશ્રી, સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ

૬. શ્રી કે.જી. વણઝારા,
નિયામકશ્રી, વિકસતી જાતિ કલ્યાણ

૭. શ્રી પ્રકાશ મોદી,
મદદનીશ વિકાસ કમિશ્નરશ્રી

પંચાયત, ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગના તા.૨.૩.૨૦૦૯ના ઠરાવ ક્રમાંકઃપરચ/૧૦૨૦૦૮/૮૧૯/લ,થી રાજયની આવાસ યોજનાઓની યુનીટ કોસ્ટ એક સરખી રાખવા તથા તાલુકા દીઠ કલસ્ટર સિગમથી આવાસો બનાવવાનું નકકી કરવામાં આવેલ છે. સદરહુ ઠરાવના અનુસંધાને મા. મંત્રીશ્રી, (સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા) દ્વારા રજૂઆત કરવામાં આવેલ છે. તેના અનુસંધાને બેઠકમાં રજૂઆતના મુદ્દા વાઈઝ નીચે [illegible]

રજૂઆત : ૧ અનુસૂચિત જાતિ અને વિકસતી જાતિના લાભાર્થીઓને આ યોજના અન્વયેની પાત્રતા (૧) લાભાર્થીપાસે પોતાની માલિકીનો પ્લોટ હોવો જોઈએ અથવા (૨) જર્જરિત મકાન હોવું જોઈએ તે છે. આથી 'ઘરવિહોણા' લાભાર્થીઓની યાદી સિવાયના લાભાર્થીઓ પણ આપણા ખાતાની બન્ને આવાસ યોજનાના લાભાર્થીઓ હોઈ શકે છે. જે આ ઠરાવ અન્વયે સમાવિષ્ટ થતા નથી બલ્કે વંચિત રહી જશે.

ભલામણ : ૧ બેઠકમાં એમ જણાવાયું હતું કે, ગ્રામ વિકાસ વિભાગ દ્વારા તૈયાર કરાયેલ બી.પી.એલ. લીસ્ટમાં ઘર વિહોણા (Homeless) અને કાચાં મકાનો ધરાવનારાઓની અલગ અલગ યાદીઓ ગામવાર ઉપલબ્ધ છે. જેથી પ્રત્યેક ગામમાં કેટલા લોકો ઘર વગરનાં છે અને કેટલા લોકો કાચાં મકાનો ધરાવે છે તેની વિગતો પ્રાપ્ત થઈ શકશે. જેમની પાસે રહેવા માટે ઘર નથી તેવા તમામ લાભાર્થીઓને પંચાયત, ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ દ્વારા નિયત સમયમર્યાદામાં જમીનનો પ્લોટ પૂરો પાડીને મકાન બંધાવી આપવાનો લક્ષ્યાંક છે. જે પૈકી (૧) શૂન્ય થી ૧૬ સ્કોરવાળા લાભાર્થીઓને ઈન્દિરા આવાસ યોજના નીચે તથા ૧૭ થી ૨૦ સ્કોરવાળા લાભાર્થીઓને સરદાર આવાસ યોજનામાંથી લાભ જો તેમાંથી શક્ય ન બને તો સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગની આવાસ યોજનામાંથી લાભ આપી શકાશે

આમ અનુસૂચિત જાતિ તથા વિકસતી જાતિના શૂન્ય થી ૧૬ સ્કોરમાં આવતા લાભાર્થીઓના નામોની યાદી પંચાયત, ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગને આપવાથી આ લાભાર્થીઓને પ્લોટ અને મકાન તો મળશે જ, પરંતુ તેનો ખર્ચ પણ ભારત સરકાર દ્વારા ભોગવવામાં આવશે. આમ રાજ્ય સરકારના નાણાંની તેટલા અંશે બચત થશે.

ઉપરાંત સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ હસ્તકની યોજનાઓમાં જર્જરિત મકાનો ધરાવતાં હોય તેમને પણ મકાન બાંધવા માટે રૂા.૪૦,૦૦૦/-ની સહાય આપવાની જોગવાઈ છે. જયારે ઈન્દિરા આવાસ યોજના હેઠળ જર્જરિત મકાનોના રીપેરીંગ માટે રૂા. ૨૦,૦૦૦/-ની સહાયની જોગવાઈ છે. સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગે પણ આ બાબતમાં પુનઃ વિચારણા કરવી જોઈએ.

રજૂઆત : ૨ તા.૨.૩.૨૦૦૯ના ઠરાવમાં લાભાર્થીની પસંદગી ફકત બી.પી.એલ. યાદીમાંથી પ્રથમ શૂન્ય થી ૧૬ સ્કોરવાળા અને ત્યારબાદ ૧૭ થી ૨૦ સ્કોરવાળાઓની કરવાની રહે છે. જયારે વિભાગની યોજનાઓ હેઠળ રૂા.૨૪,૦૦૦/- સુધીની આવકવાળાને લાભાર્થી તરીકે પસંદ કરવાના રહે છે. પાત્રતા ધરાવતા લાભાર્થીઓનો સમાવેશ નવા ઠરાવમાં થયો નથી.

ભલામણ : ૨ સરકારશ્રીએ હવે આવકમર્યાદાને બદલે સોશ્યો-ઈકોનોમીક દ્રષ્ટિકોણને ધ્યાનમાં લઈને બી.પી.એલ. લીસ્ટમાં [illegible]

અપનાવેલ છે. આથી આ લીસ્ટમાં સમાવિષ્ટ શૂન્ય થી ૧૬ સ્કોરવાળાને પ્રથમ અને ત્યારબાદ ૧૭ થી ૨૦ સ્કોરવાળાને આવરી લેવાના છે. આમ છતાં, આ યાદીમાં સમાવિષ્ટ ન થતાં હોય પરંતુ યોજના અન્વયે પાત્રતા ધરાવતા હોય તેવા લાભાર્થીઓનો સમાવેશ ૨૦૦૯–૧૦ના વર્ષમાં કરી શકાશે તેમ અગ્ર સચિવશ્રી, ગ્રામ વિકાસ વિભાગે જણાવ્યું હતું. સામાન્ય રીતે વર્ષમાં એકવાર બી.પી.એલ. લીસ્ટને અપડેટ કરવાની કામગીરી હાથ ધરાતી હોય છે, પરંતુ સા.ન્યા. અને અ.વિ. તરફથી જો આવી રજૂઆતો મળશે તો તેનો તુરત જ સર્વે કરાવીને નિર્ણય કરવાની વ્યવસ્થા ગોઠવવામાં આવશે.

<u>રજૂઆત : ૩</u> અતિ પછાત જાતિઓ, વિધવા, શ્રમયોગી, વિકલાંગ વગેરે માટે અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણની આવાસ યોજનાઓમાં હાલમાં કોઈ આવક મર્યાદા નથી.

<u>ભલામણ : ૩</u> પંચાયત વિભાગના ઠરાવમાં ઉપર જણાવેલ કક્ષાના લાભાર્થીઓનો ઉલ્લેખ નથી, પરંતુ જો સા.ન્યા. અને અ.વિ. પોતાની યોજના અન્વયે આ વ્યકિતઓને આવક મર્યાદાના બાધ સિવાય લાભ આપવા માંગતું હોય તો વેબસાઈટમાં ઉપલબ્ધ માહિતીમાંથી આ કેટેગરીવાળા લાભાર્થીઓની યાદી મેળવીને લાભ આપી શકશે. પરંતુ તેમાં સૌ પ્રથમ અગ્રતા બી.પી.એલ. કુટુંબોને આપવાની રહેશે.

રજૂઆત : ૪ સા.ન્યા. અને અ.વિ. ની યોજનાઓ શહેરી વિસ્તાર તેમજ ગ્રામ્ય વિસ્તાર એમ બન્નેના લાભાર્થીઓને લાગુ પડે છે. જ્યારે તા.૨.૩.૨૦૦૯ના ઠરવામાં ફક્ત ગ્રામ્ય વિસ્તારના સંદર્ભમાં જ સૂચનાઓ આપવામાં આવી છે.

ભલામણ : ૪ પંચાયત વિભાગનો તા.૨.૩.૨૦૦૯નો ઠરાવ ફક્ત ગ્રામ્ય વિસ્તાર પૂરતો છે. આથી શહેરી વિસ્તારમાં આ યોજનાના અમલીકરણ માટે તેમજ યુનીટ કોસ્ટમાં વધારો કરવા અંગે સા.ન્યા. અને અ.વિ. બારોબાર સરકારશ્રીમાં રજૂઆત કરીને નિર્ણય મેળવી શકે છે.

રજૂઆત : ૫ તા.૨.૩.૨૦૦૯ના ઠરાવમાં કલસ્ટર અભિગમથી આવાસો બનાવવાના છે, પરંતુ માલિકીનો પ્લોટ હોય અથવા જર્જરિત મકાન હોય તેવા કિસ્સામાં સ્પષ્ટતા નથી.

ભલામણ : ૫ તા.૨.૩.૨૦૦૯ના ઠરાવના અમલીકરણના પેરા–(બ)(૭) તથા પેરા–(બ)(૯)માં જણાવેલ છે કે, ઓછામાં ઓછા ૧૦ આવાસોની કોલોની બનાવવાની હોય ત્યાં તથા લાભાર્થીની સંમતિ મેળવીને કલસ્ટર એપ્રોચથી આવાસો બનાવવાનાં છે, પરંતુ વ્યકિતગત માલિકીના પ્લોટ ઉપરના આવાસો અથવા કલસ્ટર એપ્રોચમાં સંમત ન હોય તેવા લાભાર્થીઓ માટે લાભાર્થી જાતે આવાસ બનાવી શકશે તે સ્પષ્ટતા નથી. આથી તે મુજબની સ્પષ્ટતા કરવાની રહે.

વધુમાં બેઠકમાં એમ પણ નક્કી થયું કે, બી.પી.એલ. લીસ્ટમાંના લાભાર્થીઓને [illegible] અન્ય કોઈ આવાસની [illegible]

લાભ અપાયેલ છે કે કેમ તેમજ આ યોજનાઓના અમલીકરણના સંદર્ભમાં ઉદભવતી આનુષંગિક બાબતો અંગે જિલ્લા કક્ષાએ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીના અધ્યક્ષપદે અને તાલુકા કક્ષાએ તાલુકા વિકાસ અધિકારીના અધ્યક્ષપદે એક સમિતિની રચના કરવી જોઈએ અને તેમાં સંબંધિત ખાતાના પ્રતિનિધિઓનો સમાવેશ કરવો જોઈએ. જેથી જિલ્લા / તાલુકા કક્ષાએ ઉદભવતી નાની / મોટી બાબતો / પ્રશ્નોનો ત્યાં જ ઉકેલ આવી શકે.

નં.પરચ-૧૦૨૦૦૮-૫૧૦-હ
પં.ગ્રા.ગૃ.નિ. અને ગ્રા.વિ.વિ.
ગુજરાત સરકાર
સચિવાલય, ગાંધીનગર
તા.૨૯-૫-૦૮

પ્રતિ,

- માન.મુખ્ય મંત્રીશ્રીના અધિક અગ્ર સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- માન.મંત્રીશ્રી (પંચાયત) સચિવાલય, ગાંધીનગર
- માન.મંત્રીશ્રી (સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા) સચિવાલય, ગાંધીનગર
- સચિવશ્રી, સમાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- નિયામકશ્રી, અનુસુચિત જાતિ કલ્યાણ, જુના સચિવાલય, ગાંધીનગર
- નિયામકશ્રી, વિકસતિ જાતિ કલ્યાણ, જુના સચિવાલય, ગાંધીનગર
- કમિશ્નર વ સચિવશ્રી, ગ્રામ વિકાસ, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- વિકાસ કમિશ્નરશ્રી, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર
- સર્વે જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રીઓ
- નાણાંકીય સલાહકારશ્રી (પંચાયત), નાણાં વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર
- ઉપસચિવશ્રી (બજેટ), નાણાં વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર

(ડી.જે.ધારૈયા)
અધિક સચિવ
પંચાયત, ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ,